

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 849  
van **KARIN BROUWERS**  
datum: 15 mei 2020

---

aan **LYDIA PEETERS**  
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

---

*Coronacrisis - Mobiliteitsinitiatieven Brussels Hoofdstedelijk Gewest*

Ten gevolge van de coronamaatregelen moesten verschillende bouwplaatsen stilgelegd worden omdat er onvoldoende personeel ter beschikking was en omdat de werkmethodes aangepast moesten worden aan de nieuwe veiligheidsvoorschriften. In overleg met opdrachtgever Brussel Mobiliteit en na advies van de Coördinatiecommissie van de Bouwplaatsen werd beslist om vanaf zondagavond 26 april 22u zeven dagen per week de klok rond te werken. Op die manier kan de opgelopen vertraging ingehaald worden zodat de werken die voor de zomer gepland zijn volgens schema kunnen verlopen.

De volledige sluiting van de Leopold II-tunnel, in renovatie, zou mogelijk zijn dankzij de aanzienlijke daling van het autoverkeer in Brussel. Telkens de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus bijgestuurd worden, zal de situatie opnieuw geëvalueerd worden. Indien nodig, zal het werkritme in de Leopold II-tunnel aangepast worden. Om het verkeer de doseren wordt in de Rogiertunnel één rijstrook afgesloten richting Basiliek.

Maar de werken aan de Leopold II-tunnel veroorzaken meteen files. Het was vanaf maandagochtend 27 april opvallend druk op de weg richting Brussel. Door de werken aan de Leopold II-tunnel is er vertraging. Men verliest zowat een half uur, aldus Brussel Mobiliteit.

In de nacht van 4 op 5 mei startten in de Brusselse Wetstraat de werken waarbij één van de vier rijstroken wordt geschrapt voor een breed fietspad. In heel het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wil de Brusselse minister voor Mobiliteit, Elke Van den Brandt, 40 kilometer aan nieuwe fietspaden aanleggen. Op die manier wil de Brusselse Regering het fietsen promoten en het openbaar vervoer tijdens de afbouw van de lockdownmaatregelen ontlasten.

Ook op andere invalswegen en verkeersassen zijn nieuwe, al dan niet tijdelijke, fietspaden gepland. Zo zullen er ook op de drukke Keizer Karellaan, de verlenging van de E40 uit het westen, rij- of parkeerstroken sneuvelen in ruil voor bredere en comfortabelere fietspaden. En op 4 mei werd gestart met de aanleg van een brede, aangeplante berm tussen de rijbaan en het fietspad van de Vilvoordsesteenweg. Het fietspad wordt ook verbreed, zodat er een fiets-wandelweg ontstaat.

Sinds maandag 11 mei gelden binnen de Brusselse Vijfhoek nieuwe regels die het centrum van de stad in een groot woonerf moeten veranderen. Voetgangers krijgen absolute voorrang en niemand mag sneller rijden dan 20 kilometer per uur. De stad Brussel wil zo meer ruimte vrijmaken voor zowel bewoners, pendelaars als mensen die komen winkelen.

Sinds 11 mei zijn de winkels opnieuw open en is er dus meer volk op straat. Brussel heeft niet alleen zijn inwoners, maar ook veel winkels en bedrijven. Het is dus nodig om voldoende plaats te bieden. Vandaar dat de voetgangers voorrang krijgen op in totaal 72 kilometer aan wegen. Voorlopig blijft de Vijfhoek alvast drie maanden een woonerf, maar een echte einddatum is er nog niet. De stad Brussel bekijkt ook of het mogelijk is om in de deelgemeenten Haren, Laken en Neder-Over-Heembeek woonerven in te richten. Daarbij wordt vooral gekeken naar de omgeving van parken en pleinen en naar de winkelstraten.

Al deze maatregelen brengen als vanouds de discussie op gang die veel dieper gaat. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wil al langer de leefbaarheid in de hoofdstad verbeteren en pleit ervoor om de veelheid aan pendelaars in te perken. Een visie die ook in andere steden terug te vinden is.

Ook in Vlaanderen wil de minister volop inzetten op de fiets. In het regeerakkoord kreeg Koning Fiets al een belangrijke plaats. Door de coronacrisis wordt de fiets zo mogelijk nog belangrijker als alternatief voor de wagen en het openbaar vervoer.

Van de werknemers die op 10 tot 15 kilometer van hun werkplek in de hoofdstad wonen, maakt slechts 1,5 procent gebruik van de fiets. Om pendelaars naar Brussel te laten fietsen zijn goede fietspaden in Brussel belangrijk, maar ook veilige fietssnelwegen tot in onze hoofdstad. Momenteel worden slechts twee van de vijftien Vlaamse fietssnelwegen in de Brusselse rand doorgetrokken tot het centrum van de hoofdstad.

1. Is er over de maatregelen die het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft genomen rond mobiliteit in het kader van de exitstrategie met de minister overleg geweest? Zo ja, wat waren dan de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit dit overleg? Zo niet, waarom dan niet en is er een overleg gepland?
2. Welke flankerende initiatieven heeft Vlaanderen genomen om files te vermijden naar aanleiding van de afbouw van de lockdownmaatregelen? Heeft Vlaanderen daarover overleg gepleegd met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?
3. Op welke manier zal Vlaanderen deze maatregelen monitoren zodat er eventueel bijsturingen kunnen komen om problemen voor Vlaamse pendelaars te voorkomen? Zijn daarover afspraken gemaakt met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?
4. Zijn er, wat specifiek de fiets betreft, afspraken gemaakt om de Vlaamse fietssnelwegen door te trekken tot in het centrum van Brussel?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 849 van 15 mei 2020

van **KARIN BROUWERS**

---

1. Wat betreft de aanleg van 40 kilometer bijkomende fietspaden binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er, voorafgaand aan de Brusselse beslissing, geen ambtelijk overleg geweest.

Wel heeft de vertegenwoordiger van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 12/5/2020 een toelichting gegeven over de geplande maatregelen op de FietsGEN-stuurgroep.

Wat het fietsverkeer op de N1 (Schaarbeeklei) betreft werd in februari, dus voor de corona-crisis, reeds een denkoefening opgestart met de stad Vilvoorde en AWW over het verbeteren van de fietsinfrastructuur op korte termijn.

De Werkvennootschap werkt een fietssnelweg uit langsheen de N3, waarbij de Vlaamse langetermijnvisie aansluit op de visie van de Brusselse Corona-fietspaden. Om de plannen optimaal op elkaar af te stemmen werd op 15 mei 2020 overleg met Brussel Mobiliteit gevoerd en werden plannen uitgewisseld. Ter hoogte van het Vierarmenkruispunt worden een aantal maatregelen (markering, herstel fietspad, ...) voorgesteld om de aansluiting op de Brusselse plannen mogelijk te maken. Deze maatregelen zijn nog niet gerealiseerd.

Voor het busverkeer van De Lijn is de impact in wezen eerder beperkt, omdat op de as Keizer Karellaan – Leopold II-laan – Noordstation de meeste busbanen al bestonden, of al eerder werden voorzien in het kader van de werken aan de Leopold II-tunnel. Wel bestaat het risico dat de busbaan richting centrum op de Keizer Karellaan dit jaar niet kan aangehouden worden omwille van bijkomende werken van nutsbedrijven. De bijkomende busbaan die gedeeld wordt met fietsers op de Sylvain Dupuislaan in Anderlecht is wel een pluspunt.

Over de invoering van de erfzone in de Vijfhoek van Brussel werd geen overleg gepleegd. Het is momenteel moeilijk in het schatten welke impact dit heeft op de reissnelheid van de bussen in het hypercentrum, maar het is wel duidelijk dat fietsers en voetgangers toelating geven om de hele breedte van de weg te gebruiken het risico op ongevallen verhoogt. De buitendienststelling van de verkeerslichten die ermee gepaard gaat, levert wel een vlottere doorstroming op aan de kruispunten.

Het klopt dat er op de eerste dag van de invoering van de maatregelen wat meer verkeershinder is geweest, maar dat is een klassiek gegeven bij de invoering van welke verkeersmaatregel dan ook.

2. Vlaanderen heeft geen specifieke maatregelen genomen om files te vermijden naar aanleiding van de afbouw van de lockdown-maatregelen. Er is hierover geen overleg gepleegd met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
3. Er zijn hierover geen afspraken gemaakt met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De monitoring van de verkeersafwikkeling op de autosnelwegen en knooppunten gebeurt permanent via de magnetische lussen.

4. In 2012 werd het eindrapport over het zgn. FietsGEN opgeleverd. In deze studie, een gezamenlijke opdracht van het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de provincie Vlaams-Brabant, werd een netwerk van fietssnelwegen uitgetekend voor Brussel en de Vlaams Rand. Daarna werd een FietsGEN-stuurgroep geïnstalleerd, waarin alle politieke en ambtelijke verantwoordelijken zetelen die kunnen bijdragen aan de realisatie van het FietsGEN in beide gewesten. Deze stuurgroep komt 3-maandelijks samen en bespreekt de vordering van de talrijke projecten. De samenwerking binnen deze stuurgroep verloopt constructief en recent werden ook de fietsprojecten, die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gepland heeft naar aanleiding van de corona-crisis, in deze stuurgroep besproken.

Aanvullend op het regelmatig overleg heb ik ook het initiatief genomen om een samenwerkingsovereenkomst voor te stellen aan het Brussels Gewest om een afspraken te maken over de aanleg van fietssnelwegen in de Vlaamse rand op de grens met het Brussels Gewest. Hierover is reeds meermaals overleg geweest tussen beide ministers maar finaal is de samenwerkingsovereenkomst nog niet getekend en wordt er gewacht op het akkoord vanuit BHG.

Verder wordt er concreet vanuit Vlaanderen ook ingezet op een aantal rechtstreekse aansluitingen op de Brusselse fietssnelwegen:

Fietspad langsheen de Tervurenlaan (F29):

Vanuit De Werkvennootschap was men reeds bezig met het uitwerken van een fietssnelweg langsheen deze as, die past binnen de visie van de Corona-fietspaden. Om de plannen optimaal op elkaar af te stemmen werd op 15 mei 2020 overlegd met Brussel Mobiliteit. De plannen werden uitgewisseld. Concreet worden ter hoogte van het Vierarmenkruispunt een aantal maatregelen (markering, herstel fietspad, ...) voorgesteld om de aanpassingen op Brussel mogelijk te maken.

Fietspad E40 Parkway (F203):

De Werkvennootschap startte eind april met de aanleg van de fietssnelweg langsheen de E40. De werken waren reeds vroeger gepland en zullen wat het deel op Vlaams grondgebied betreft tegen het najaar 2020 afgerond zijn. Op vraag van het Brussels Gewest zal De Werkvennootschap ook instaan voor de vergunningsaanvraag op het Brussels deel, alsook de werken aanbesteden en coördineren.

Fietspad Keizer Karellaan (aansluiting vanuit F2):

Het fietspad op de Keizer Karellaan kruist de F2. De Werkvennootschap, die het dossier nog dit jaar in aanbesteding wil krijgen, zal hier een aansluiting voorzien naar de Keizer Karellaan. De werken starten in 2021.

Meer algemeen zet ik als de minister in op de aanleg van fietssnelwegen in de Vlaamse rand. Momenteel is de opmaak van het investeringsprogramma 2021-2024 lopende. Hierin wordt bekeken welke projecten kunnen opgenomen worden.